

guruan. Hots, ez da planteamendu berririk egin. Megaziklo batzu gorabehera, aurrekoari eutsiz jarraituko du Loiolako Herri Irratiak. Ez al zitekeen pentsa, esate baterako, Loiolako eta Donostiako Herri Irratiak bat eginaz Euskal Herrirako Irrati on bat eratzeari? Programa zenbait bateratsu egitea ez da aski, oinbarrizko ajearekin jarraitzen bait dugu, hots, Euskal Herri osorako hedadurarik ez duela batek ere. Bakoitza, berrikuntzan ere, bere alde-tik ibili beharrean, bat egin eta irratetxe indartsu bat sortzea posible dela, eta agian oraindik posible dela, sinetsi nahi dut.

Holatsuko planketa baterako laguntza eska zekiokkeen herriari. Erantzun-puntta bat, herriaren emankortasun honetan ikusi dugu. Herriaren eta zenbait erakunderen laguntza zihurtaturik izan zitekeen, hauzia argi eta garbi plazaratu izan balitz. Ez dut holako asmoren berririk. Ez saiatu izatean dagoke errua. Aukera alferrik galdu bat agian? ■ *Joan Altzibar.*

C. I. E. M. E. N.

Gutiengo Etniko eta Nazionalen alde

Orain dela urte t'erdi sortu zen CIEMEN (Centro Internazionale Escarré sulle Minoranze Etniche e Nazionali), Kultur asoziazio bezala. Estatutuen 2. artikulua dioenez, bi asmo eta helburu nagusi ditu asoziazioak: a) Gutiengo etniko eta nazionalen arazoak hobeto ezagutaraztea; b) Gutiengo horik legez, politik-, gizarte- eta kultur mailan berrezagatuak izan daitezten laguntzea.

Bere etxe nagusia Milano-n jarri du Asoziazioak. Baina bere internazionaltasunari atxekiz, dagoeneko idazkaritza bat irekia du Ipar Catalunyan, Sant Miquel de Cuixà-n hain zuzen ere.

Gutiengo etnikoek eta nazionalak, herri direnez, «erakusten dituzten desberdintasun historikoak, kulturazkoak, etab. —dio CIEMENek bere aurkezpenean—, funtsezko ekarriak dira, gizadi zuzenago eta anaikorra goa eratzeko. Hala ere, oso nabariak diren arrazoinengatik, 'gutiengoek' ez dute beren buruak agertzeko eta beren eskubide utzeginak errebindikatzeko aski tresna».

Hiru mailatan egiten du lana batez ere CIEMENek: Dokumentazio zentru bezala, informakuntz organismo bezala, eta elkartopaketan une bezala.

«Minoranze» Aldizkaria

Asoziazioak *Minoranze* («Gutiengoak») Aldizkaria argitaratzen du. Italicraz; baina katalanezko eta frantsesezko laburpen eta guzti. Gai nagusiren bat erabiltzen du zenbaki bakoitzak; gchienetan nazio

ukatu edo gutiengoren baten aurkezpena egiten du: bertako ekonomi, kultur, gizarte eta politik arazoak azalduz, etab.

Beste sail garrantzizko bezala *Agiriak* izenekoa du, Gutiengoen aldeko edo Gutiengoen beraien hainbat agiri ematen dituena. Azkenik, Asoziazioaren beraren ekintzen kronika ematen du.

Laster datozenetako zenbaki bat Euskal Herriari buruz argitaratzekoa da. Honelako aldizkaritan, eta Europan behintzat, bakarra dela uste dut, zuzen-zuzenean eta bakarrik Nazio ukatuei eta Gutiengo etnikoei buruz ari dena. Benetan haintzakotzat hartzekoa dela esango nuke.

Nazio ukatuen hauzitegi herritarra

1976ko abuztuak 22-29 bitartean mintegi bat antolatu zuen Asoziazioak Sant Miquel de Cuixà-n. Gaia: «Nazioarteko legetza eta gutiengo etnikoak».

Mintegiaren ondorio bezala, eta eskuhartu zutenek denek batean, *Nazio ukatuen aldeko nazioarteko justizi hauzitegi herritarra* eraikitzea erabaki zuten.

Hiru arrazoin jartzen dituzte Hauzitegia eraikitzearen oinharri bezala:

1. — Nazio ukatu gehienek dituzten egoera juridikoa, sozio-politikoa eta kulturazkoa;
2. — Estatuak landuriko eta ezarririko nazioarteko legetzak ez diela nazio ukatuei beren erreibindikapenak aurrera eramateko zirrizturik ematen;
3. — Nazio ukatuak eskubide estatal eta nazioartekoez gabeturik daudela, eta horregatik ezin dituztela beren justizi eta askatasun asmoak bideratu.

Hauzitegia osatzeko gizonak, Nazio ukatuetako milioika gizonak jasaten duten egoera horretaz jabeturik daudenak izango dira. Beraien izango dira nazionalitate horien ordezkari, munduaren aurrean eta bereziki Estatu zapaltzaileen aurrean, Nazio ukatuen zapalkuntza salatuko eta horien eskubideak nabarmeneraziko dituztenak.

Asoziazio hau, oraindik hasi berria bada ere, garrantzi handikoa izan daitekeela uste dut, Europa mailan batez ere. Eman dituen urratsak tinkoak izan dira. Europako (eta munduko) Nazio ukatu eta Gutiengo guztietara hedatzea beharrezkoa da, hauen kontzientzia pizteko edota horien burruka aurrera bultzatzeko.

Euskaldunoi dagokigunez, gure askatasun burruka eta gure nazio erreibindikapenak ezingo ditugu bakarrik aurrera eraman; Europa osoko eta munduko Herri zapalduen, Nazio ukatuen eta Gutiengo baztertuen burrukak bateraturik joan behar du. ■ *P. Kortabarria.*